

TANÁRI ÉRTÉKELÉS TANULÓI SZEMSZÖGBŐL EGY EMPIRIKUS VIZSGÁLAT TÜKRÉBEN

Benkő M. Brigitta

Pécsi Tudományegyetem ETK Szombathelyi Képzési Központ

A tanulók teljesítményének értékelése makroszinten az oktatási rendszerek szabályozásának egyik eleme, mikroszinten pedig a tanulók identitásának, önértékelésének egyik kulcs-tényezője, amelynek messze ható kihatásai vannak a kedvező társadalmi pozíciókért folyta-tott versengés kimenetelében.

Egy empirikus kutatást végeztem annak megállapítására, hogy a tanulók hogyan véle-kednek tanáraik értékelési gyakorlatáról, mennyire érzik igazságosnak a kapott osztályza-tokat, mennyire fogadják el magukra nézve a különböző tartalmú minősítéseket, szignifikáns kapcsolatban van-e mindez az önértékelésükkel?

Összefügg-e a vélekedésük a szokásos demográfiai, szociológiai változókkal, befolyá-solja-e a tanár-diák viszony milyensége, a tanárokról, az iskoláról alkotott véleményük? Továbbá arra is kíváncsi voltam, hogy mekkora súlya van a tanári értékelésnek a különböző extrinzik és intrinzik tanulási motivációk között.

Figyelembe véve a nem reprezentatív mintából eredő korlátokat, az előadás egyelőre csak felvillantani szeretne egy kevésbé kutatott kérdéskört két városi és két községi hetedik osztály (N=97) válaszai alapján. A vizsgálat módszere önkitöltéses kérdőív volt. Az adatok feldol-gozása SPSS programmal készült. A kvantitatív elemzést fókuszcsoporthoz interjú egészítette ki.

A megkérdezettek mintegy háromtizede érzi azt, hogy rosszabb jegyeket kap, mint érdemelne. Ez független a nemtől és szülők társadalmi státuszától. Ugyanakkor a néhá-nyakkal történő kivételezést nagyon elterjedtnek vélik. A tanári értékeléstől függetlenül a döntő többség valamilyen tantárgyban tehetségesnek érzi magát. A tanári dicséret alig játszik szerepet a motiváló tényezők között. A tanárok egy jelentős részénél viszont napi gyakorlat a „megértő, támogató magatartás az elszámoltató, ellenőrző magatartással szemben. Erről elsősorban azok a fiúk számoltak be, akiket szerintük a tanárok jó magaviseletűnek tartanak. Az iskolát elutasító, oda csak kényszerből járó gyerekek számára a jelenlegi értékelési gyakorlat – több más családi és társadalmi okkal is összefonódva nem kelt konkrét tantárgyi érdeklődést, nem biztosít sikerélményt. A megkérdezett gyerekek fele sajnos ebbe a kate-góriába tartozik.